

Swedbank

Venemaa agressiooni mõju

Marianna Rõbinskaja
Tõnu Mertsina
14. märts 2022

Swedbanki makroanalüütikud (Macro Research) on kokku pannud komplekti jooniseid, mis iseloomustavad Eesti majandussuhteid Venemaa, Valgevene ja Ukrainaga ning Venemaa agressiooni ja sanktsioonide mõju laiemalt.

Püüame neid jooniseid jooksvalt uuendada ja lisame vajadusel uusi juurde.

**Eesti majandussuhted
Venemaa, Valgevene
ja Ukrainaga**

Eesti päritolu kaupade eksport Venemaale on väike, kuid Venemaa on Eestile oluline impordipartner

Kaubandussidemed Ukraina ja Valgevenega on olnud nõrgad

Eesti peamised kaubanduspartnerid

2021

Peamised ekspordipartnerid	% kogu kaupade ekspordis	Peamised ekspordipartnerid (Eesti päritolu kaubad)	% kogu rahvuslikku päritolu kaupade ekspordis	Peamised impordipartnerid	% kogu kaupade impordis
1. Soome	14,4	1. Soome	15,1	1. Soome	14,0
2. Läti	10,0	2. Ameerika Ühendriigid	12,4	2. Venemaa	10,5
3. Ameerika Ühendriigid	9,2	3. Rootsi	10,8	3. Saksamaa	10,1
4. Rootsi	9,0	4. Holland	7,6	4. Leedu	9,1
5. Saksamaa	6,2	5. Saksamaa	7,1	5. Läti	8,9
...		
8. Venemaa	4,2	12. Venemaa	2,1	10. Valgevene	3,1
22. Ukraina	0,7	28. Ukraina	0,5	23. Ukraina	0,6
30. Valgevene	0,4	45. Valgevene	0,1		

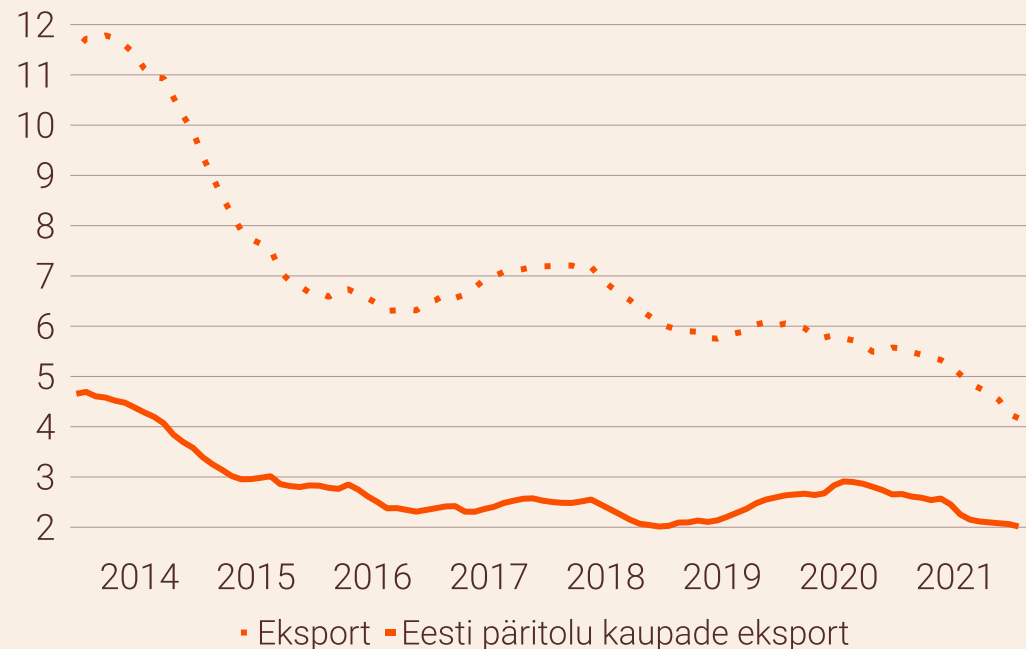
Allikas: Statistikaamet

Kaupade eksport Venemaale on alates 2014. aastast kahanenud

Kaupade import Venemaalt on suurenenud paljuski energiahindade tõusu tulemusel

Kaupade eksport Venemaale

% kogu kaubaekspordist, 12 kuu libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Kaupade import Venemaalt

% kogu kaubaimportist, 12 kuu libisev keskmine

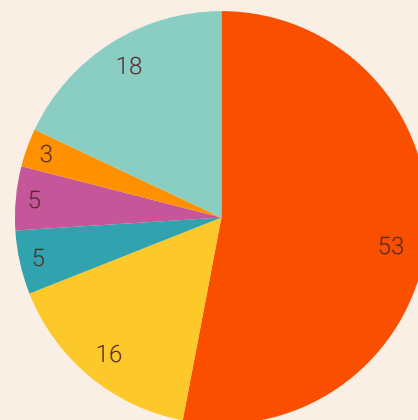
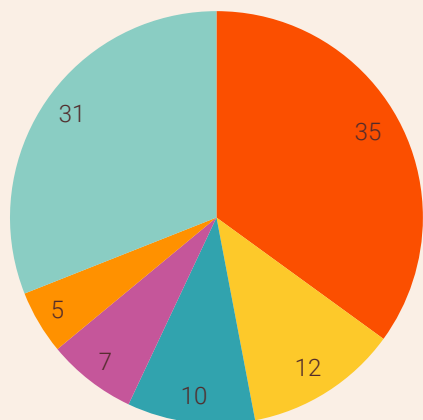
Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Venemaa kaupade impordis on üle poole energiatooted

Energiatoodete import Venemaalt on veelgi suurema osakaaluga arvestades kaudseid mõjusid (Venemaa maagaasi import Lätist, Venemaa naftast valmistatud kütus Leedust ja Soomest).

Kaupade ekspordi ja impordi struktuur Venemaaga

%, 2021

Eesti päritolu kaupade eksport (2,1% kogu Eesti päritolu ekspordist)		Import (10,5% kogu impordist)	
■ Masinad, mehaanilised seadmed, katlad	35	■ Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	53
■ Park- ja värvainete ekstraktid	12	■ Puit ja puittooted	16
■ Elektrimasinad ja -seadmed	10	■ Väetised	5
■ Mustmetalltooted	7	■ Mustmetallid	5
■ Plastid ja platttooted	5	■ Mustmetalltooted	3
■ Muu	31	■ Muu	18

Allikas: Statistikaamet

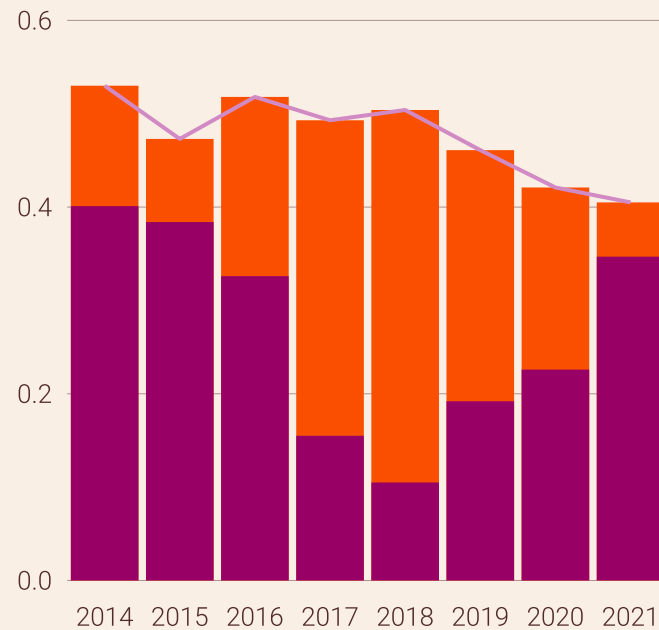
Eesti impordib Venemaa maagaasi läbi Läti ning otse Venemaalt

Venemaa gaasitarned on vähemolulised Leedu jaoks, kuna Leedu impordib vedelgaasi peamiselt Norrast. Venemaa maagaas läbib Valgevenet ja Leedut ning suundub Kaliningradi.

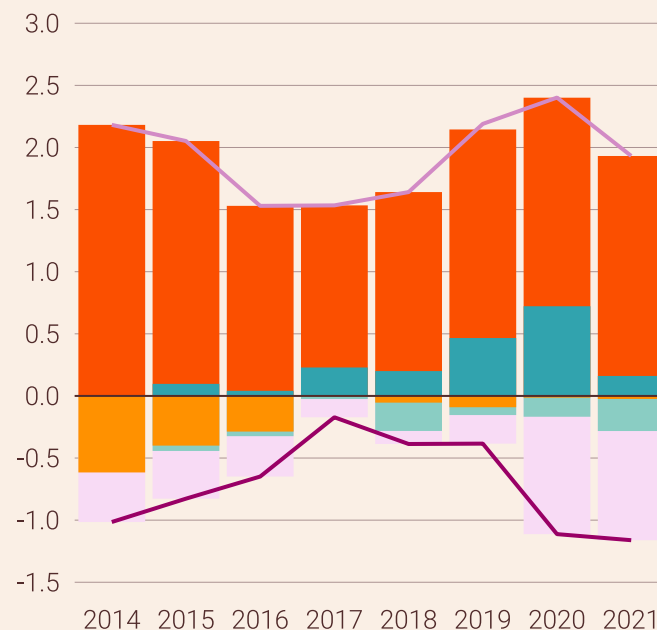
Maagaasi eksport ja import

miljon kuupmeetrit

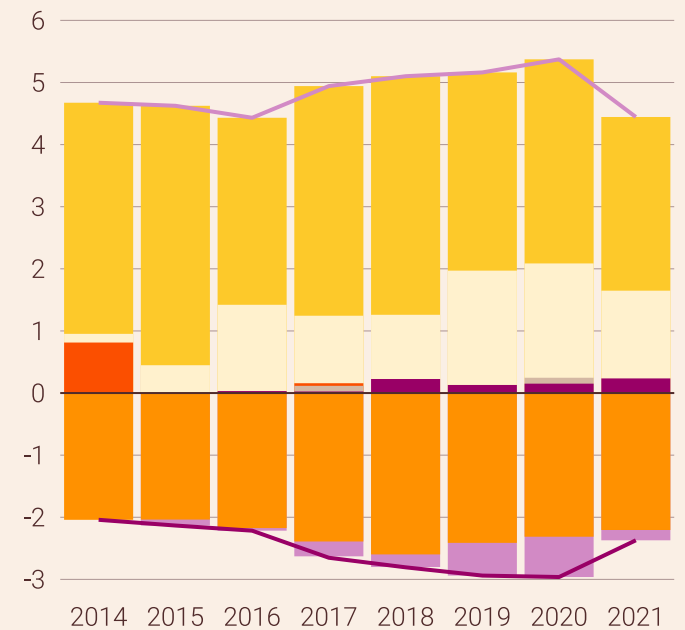
Eesti

Läti

Leedu

■ Import Lätist ■ Import Venemaalt ■ Import Valgevenest ■ Import Norrast ■ Import Leedust ■ Import USA-st ■ Eksport Venemaale ■ Eksport Lätti ■ Eksport Leetu ■ Eksport Eestisse
— Import kokku — Eksport kokku

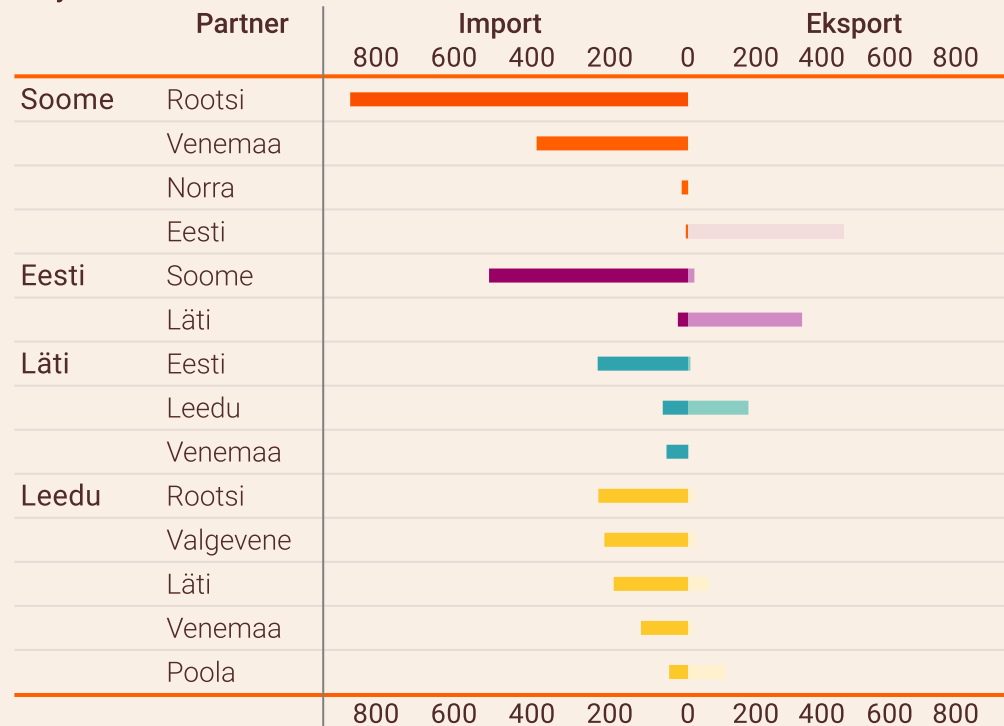
Märkus: 2021 ainult 11 kuud

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Balti riigid on vähendanud sõltuvust Vene ja Valgevene elektrist tänu elektriühenduste ehitusele Soome, Rootsi ja Poolaga

Balti riikide ja Soome elektrikaubandus

miljon EUR, 11.2020-10.2021

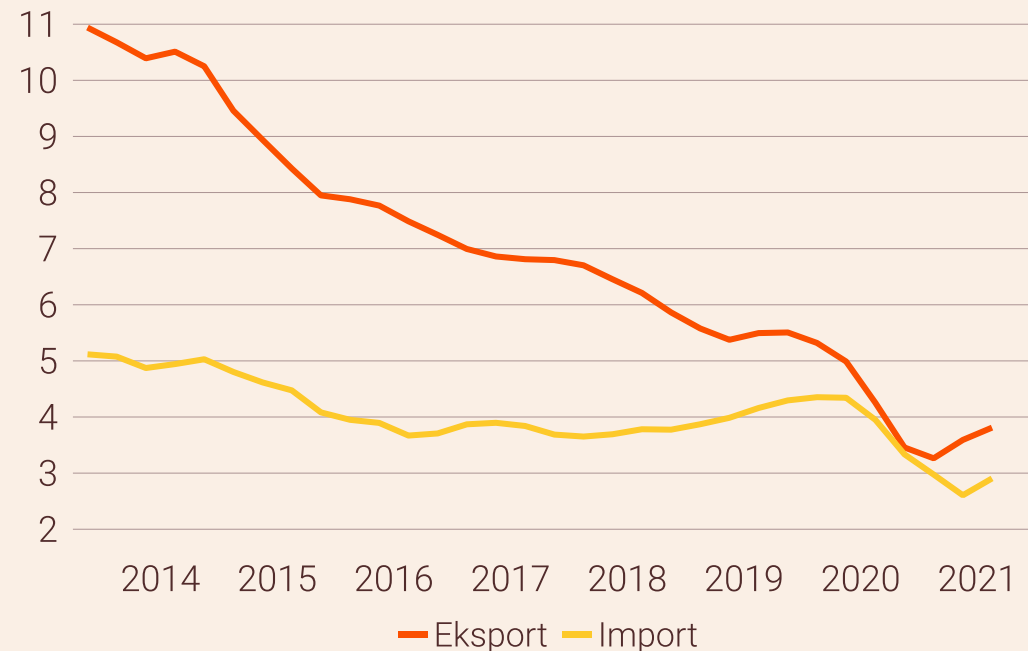
Sources: Swedbank Research & Macrobond

Baltimaade elektrivõrk
töötab endiselt
sünkroonrežiimis
Venemaa ja Valgevene
süsteemidega

Viimastel aastatel on Eestit läbivaid transiidivooge oluliselt mõjutanud Venemaa sadamate areng

Teenuste eksport ja import Venemaaga

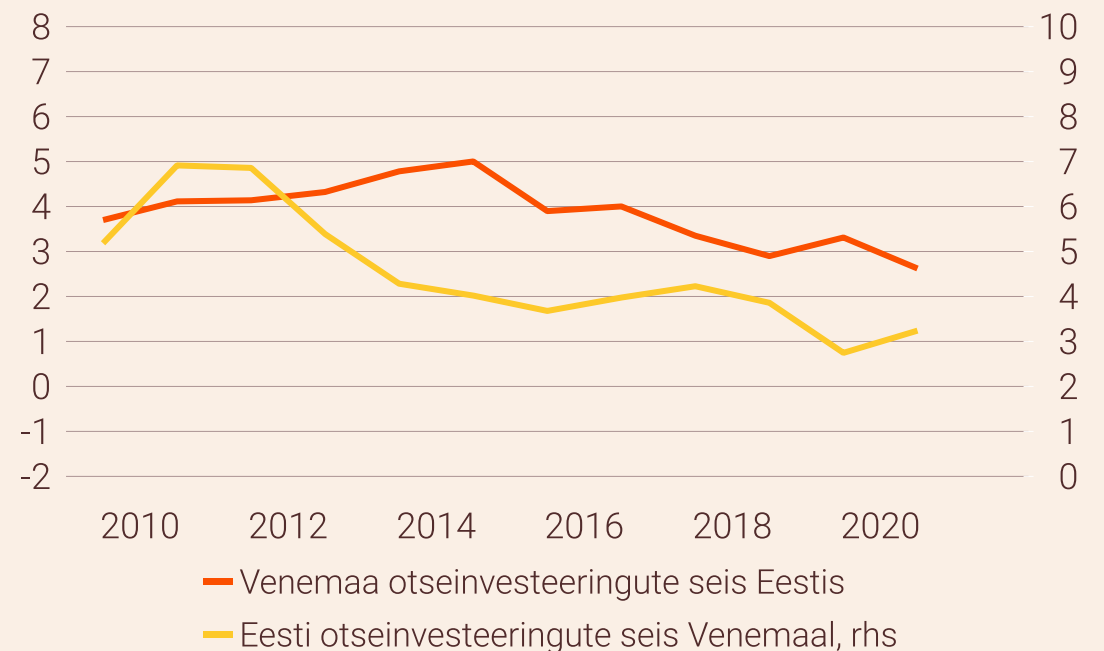
% kogu teenuste ekspordist/impordist, 4 kv libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Otseinvesteeringud Venemaaga

osakaal kogu otseinvesteeringutes

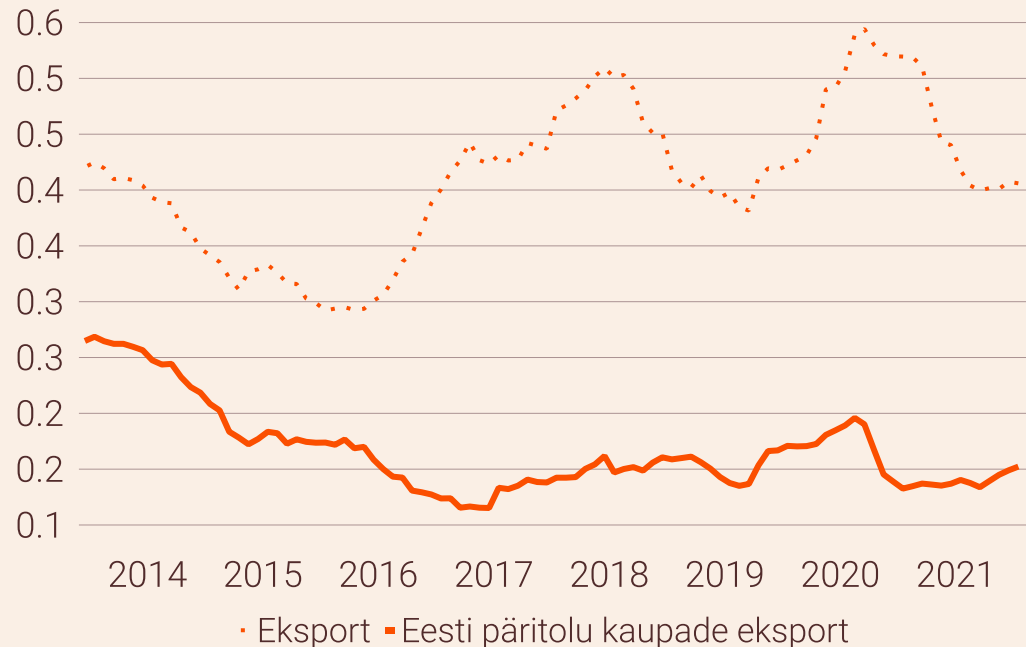
Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti kaubandussidemed Valgevenega on pigem nõrgad

Eesti päritolu kaupade eksport moodustab vaid neljandiku kõikide kaupade ekspordist Valgevenes

Kaupade eksport Valgevenesse

% kogu kaubaekspordist, 12 kuu libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Kaupade import Valgevenest

% kogu kaubaimportist, 12 kuu libisev keskmine

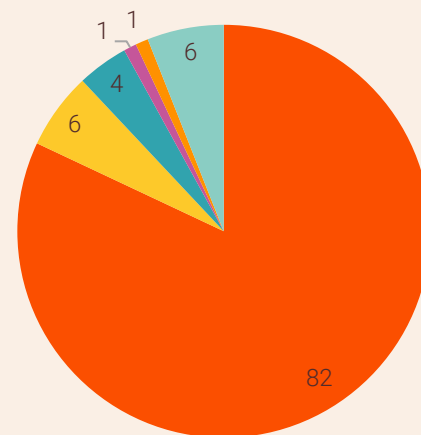
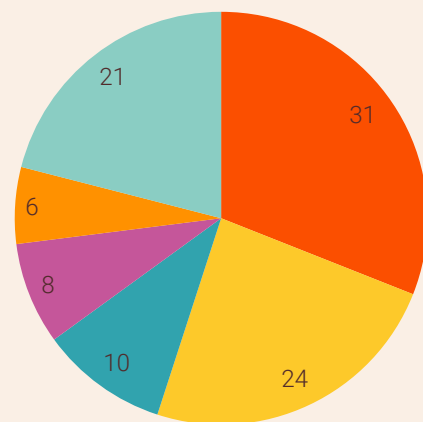

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Valgevene kaupade impordis on peamiselt mineraalsed tooted

Kaupade ekspordi ja impordi struktuur Valgevenega

%, 2021

Eesti päritolu kaupade eksport (0,1% kogu Eesti päritolu ekspordist)		Import (3,1% kogu impordist)			
■	Masinad, mehaanilised seadmed, katlad	31	■	Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	82
■	Kalad ja vähilaadsed, molluskid	24	■	Puit ja puittooted	6
■	Park- ja värvainete ekstraktid	10	■	Mustmetallid	4
■	Puit ja puittooted	8	■	Masinad, mehaanilised seadmed, katlad	1
■	Elektrimasinad ja -seadmed	6	■	Muud taimsed tekstiilikiud, paberlõng, riie	1
■	Muu	21	■	Muu	6

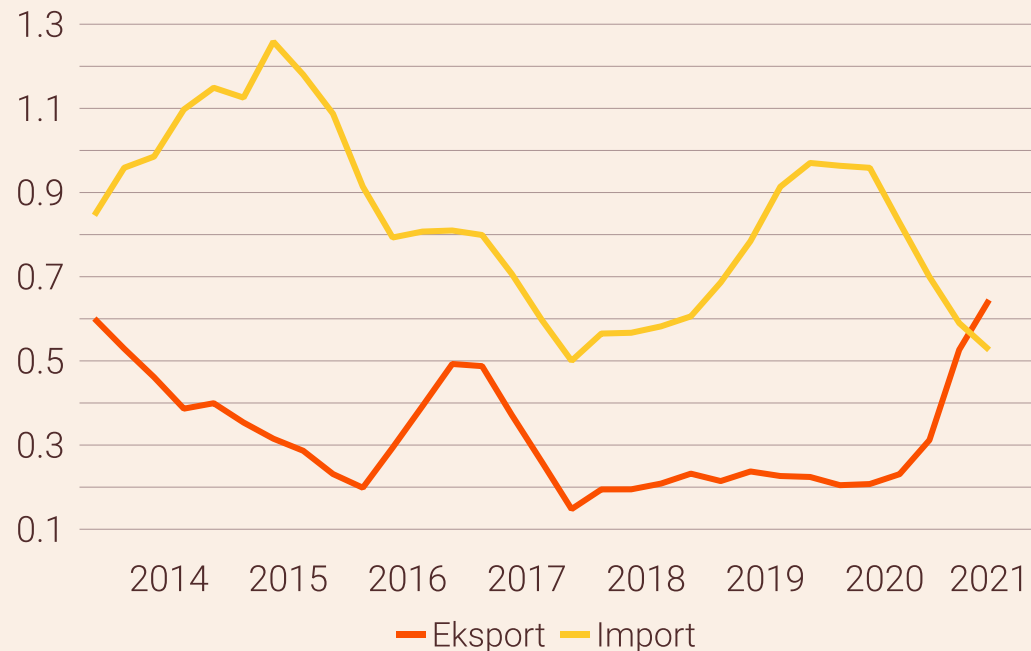
Allikas: Statistikaamet

Eesti ekspordib Valgevenele peamiselt transporditeenuseid

Valgevene raudteetransiidi osakaal Eestis on alla 10%

Teenuste eksport ja import Valgevenega

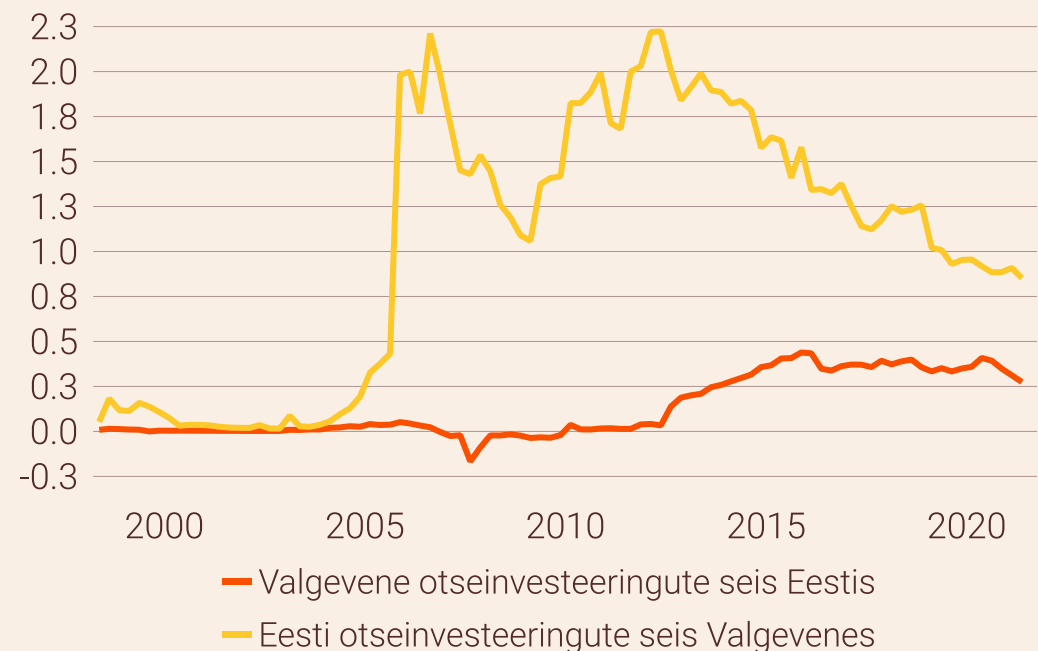
% kogu teenuste ekspordist/impordist, 4 kv libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Otseinvesteeringud Valgevenega

% kogu otseinvesteeringutes

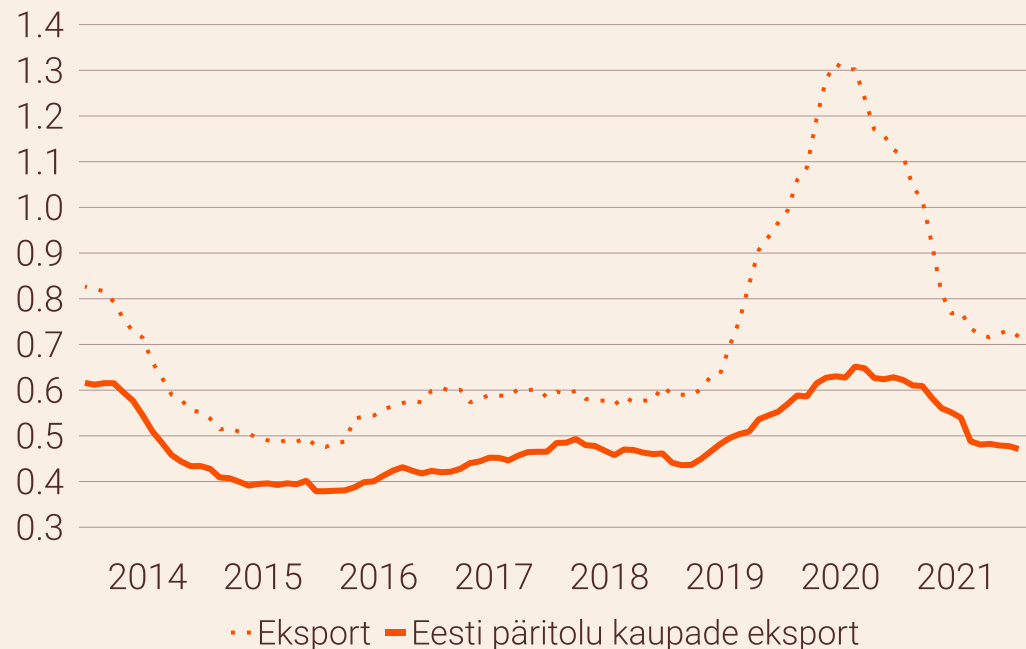

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Ukraina osakaal Eesti väliskaubanduses on tagasihoidlik

Kaupade eksport Ukrainasse

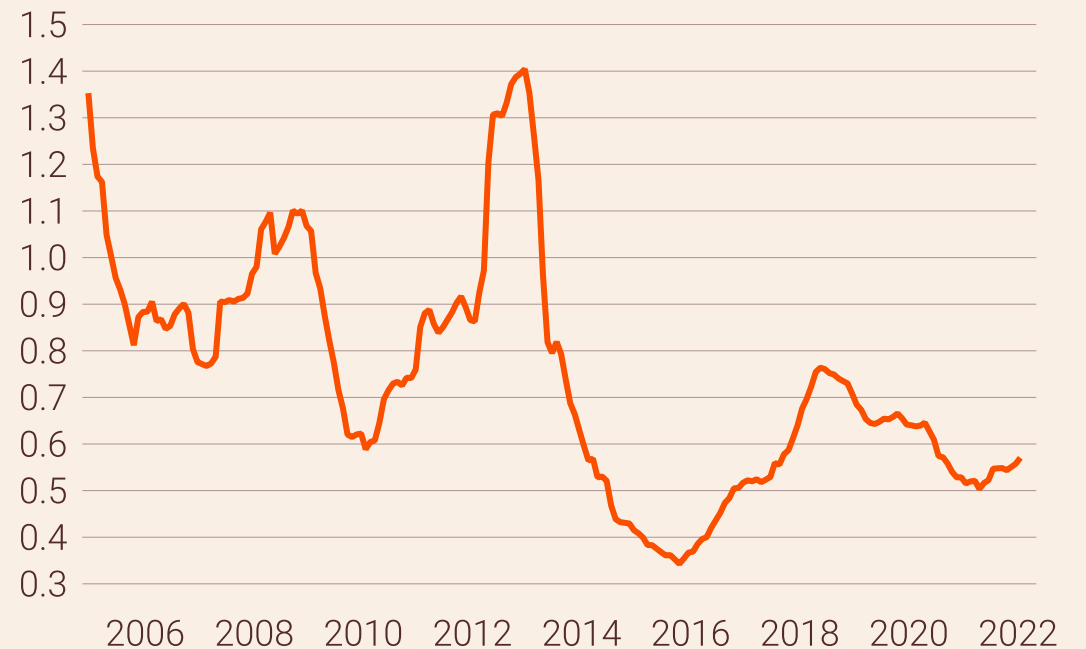
% kogu kaubaekspordist, 12 kuu libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Kaupade import Ukrainast

% kogu kaubaimportist, 12 kuu libisev keskmine

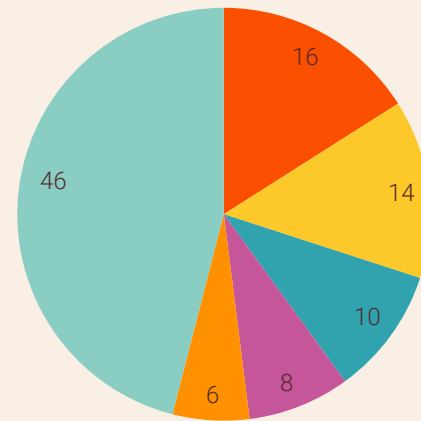
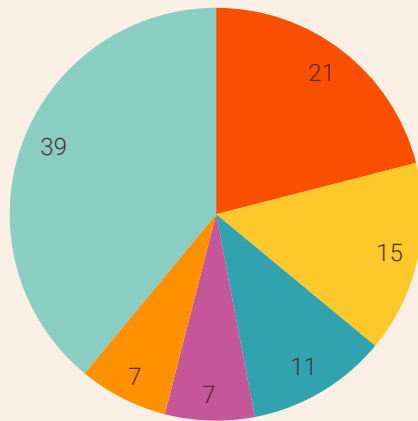

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti impordib Ukrainast peamiselt mustmetalle ja puitu

Kaupade ekspordi ja impordi struktuur Ukrainaga

%, 2021

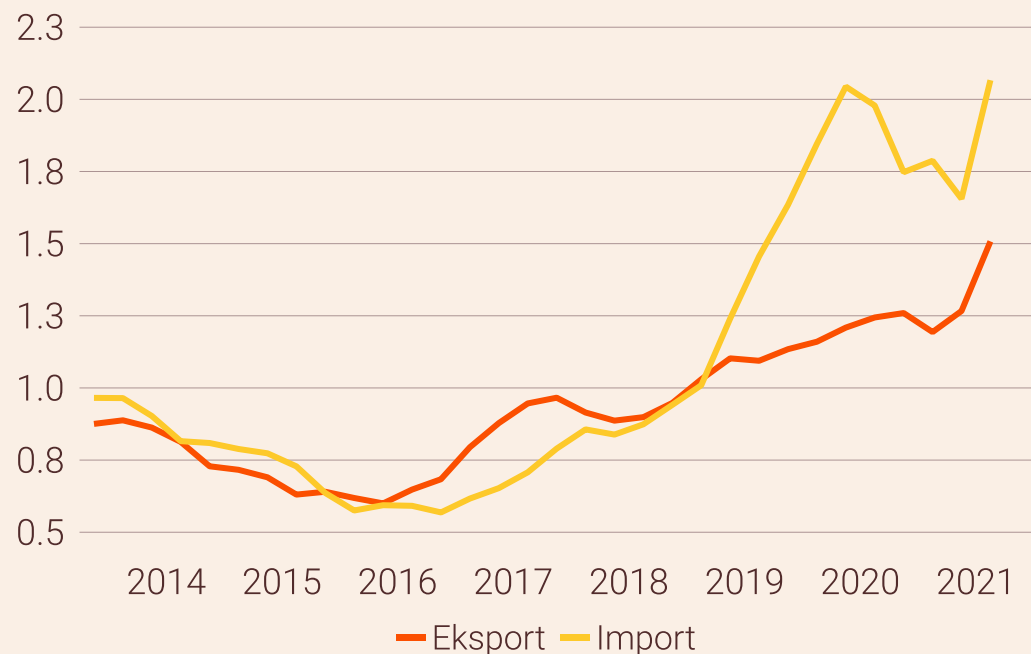
Eesti päritolu kaupade eksport (0,5% kogu Eesti päritolu ekspordist)		Import (0,6% kogu impordist)	
■ Kalad ja vähilaadsed, molluskid	21	■ Mustmetallid	16
■ Park- ja värvainete ekstraktid	15	■ Puit ja puittooted	14
■ Vatt, vilt ja lausriie	11	■ Elektrimasinad ja -seadmed	10
■ Masinad, mehaanilised seadmed, katlad	7	■ Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	8
■ Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	7	■ Mustmetalltooted	6
■ Muu	39	■ Muu	46

Source: Estonian Statistics Office

Eesti otseinvesteeringute seis Ukrainas on tublisti vähenenud

Teenuste eksport ja import Ukrainaga

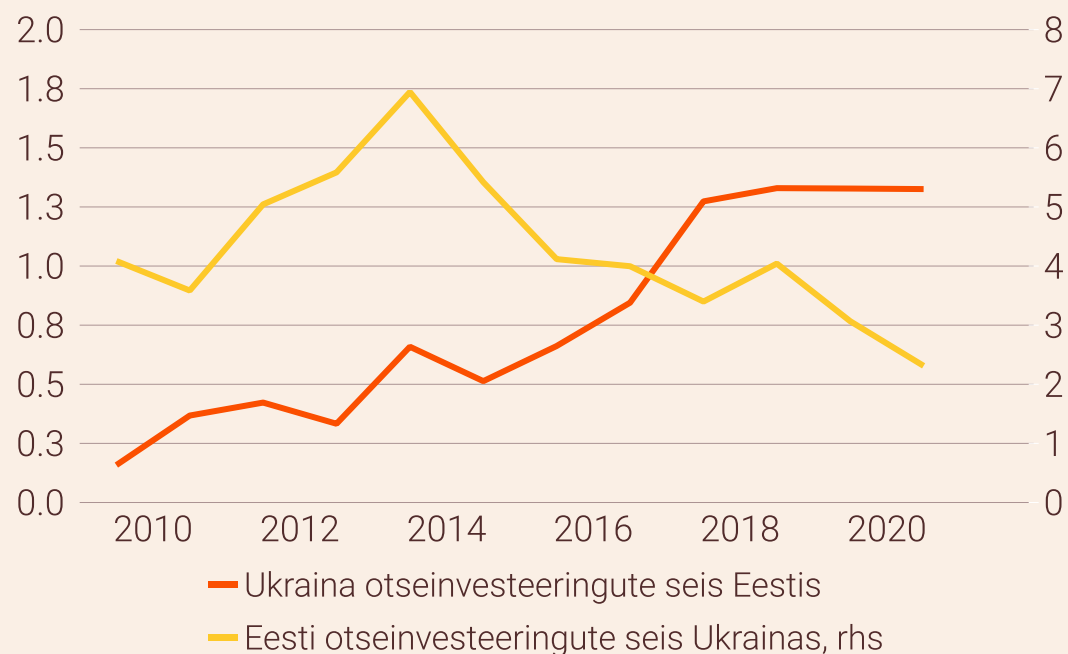
% kogu teenuste ekspordist/impordist, 4 kv libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Otseinvesteeringud Ukrainaga

osakaal kogu otseinvesteeringutes

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

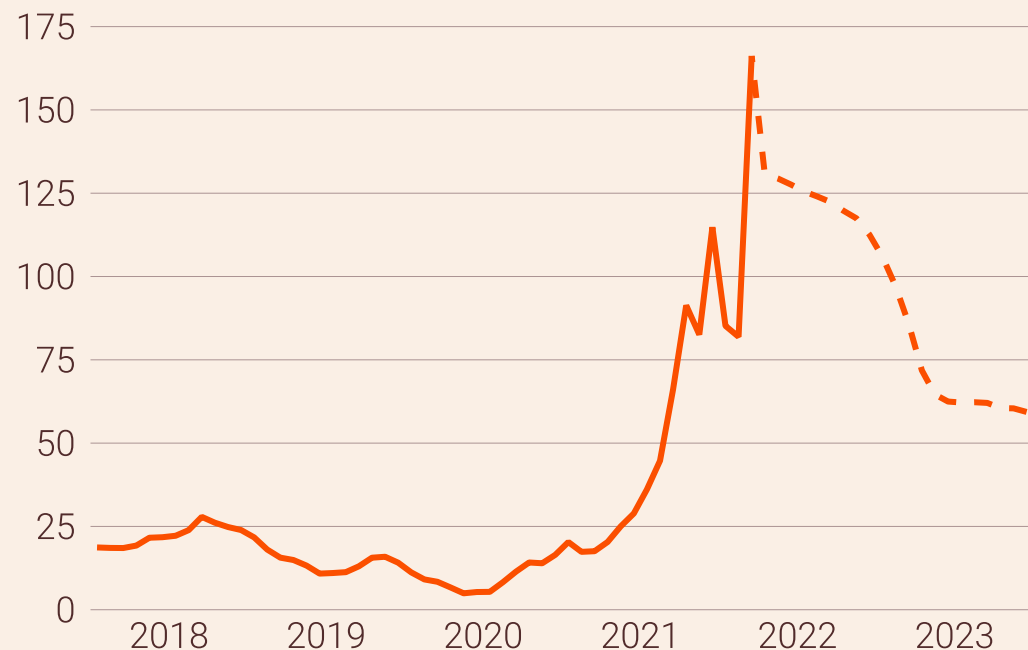

**Venemaa
agressiooni mõju**

Maagaasi hinnad on uuesti tõusnud ja turud ootavad sel aastal oluliselt kõrgemat hinda kui paar nädalat tagasi

Maagaasi hinna futuur (14.03.2022)

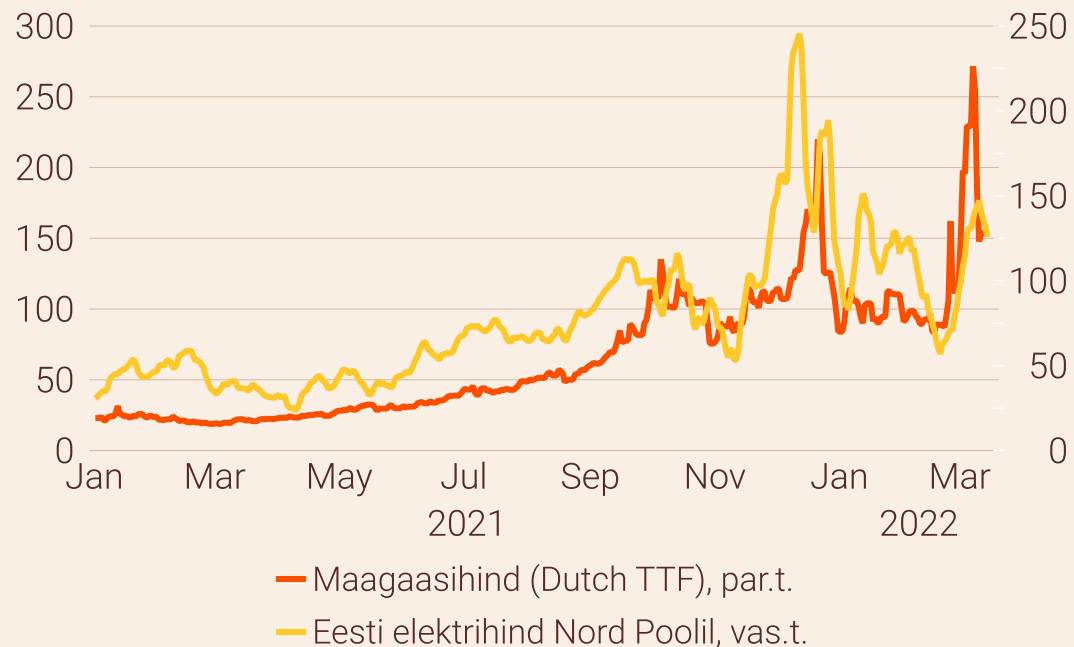
EUR/t, Dutch TTF

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Maagaasi ja Eesti elektri turuhinnad

EUR/MWh, EUR/mt; elektri hind 1 nädala keskm.

Allikas: Swedbank Research & Macrobond

Nafta hind on tõusnud juba pikemat aega, kuid Venemaa agressioon kiirendas seda kasvu

Nafta hind ja bensiini hind Eestis

USD/b (vas.t.), EUR/l (par.t.)

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eestis: liitrit bensiini 95 brutokuupalga eest

Liiter

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Vene rubla on järsult nõrgenenud

Vene rubla vahetuskurss

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

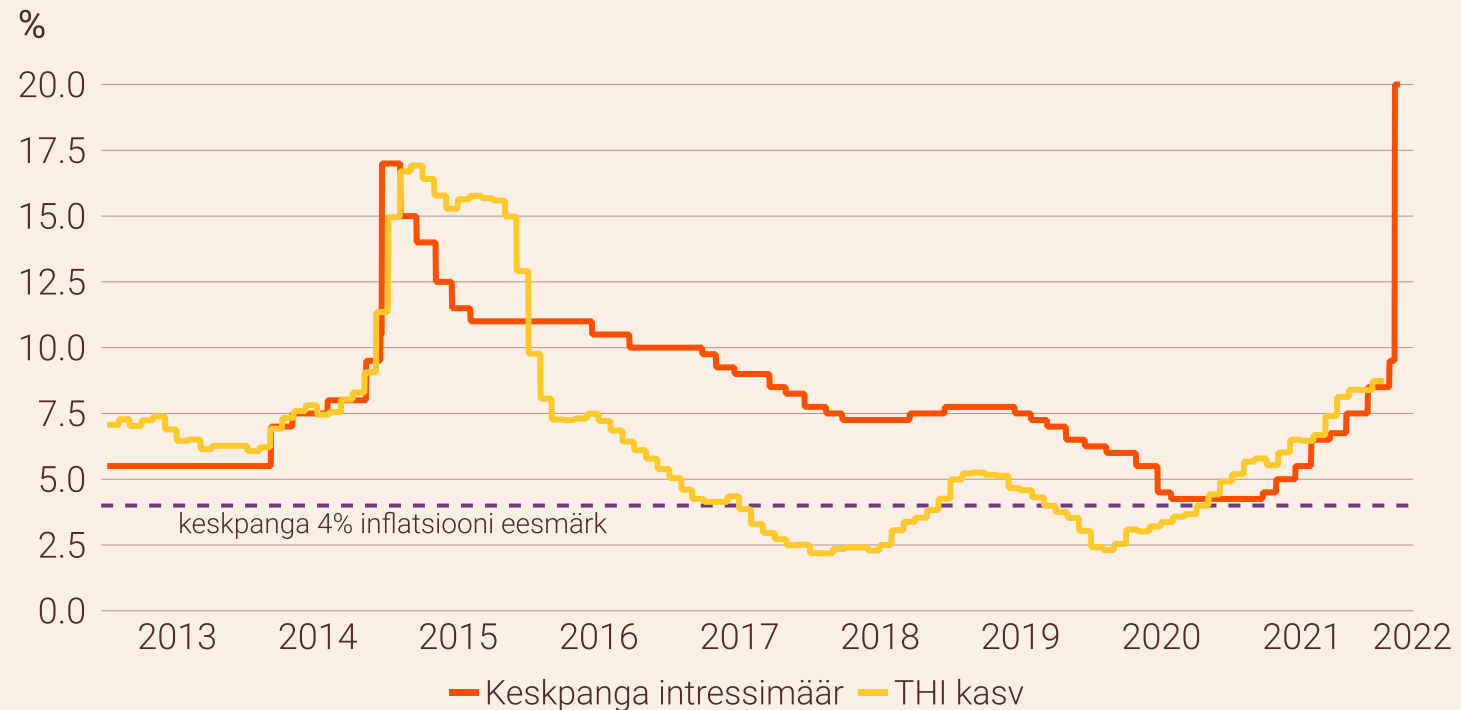
Ukraina grivna vahetuskurss

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Venemaa keskpank tõstis järsult intressimäära, et rubla kurssi kaitsta

Inflatsioon, keskpanga ja turuintressimäärad

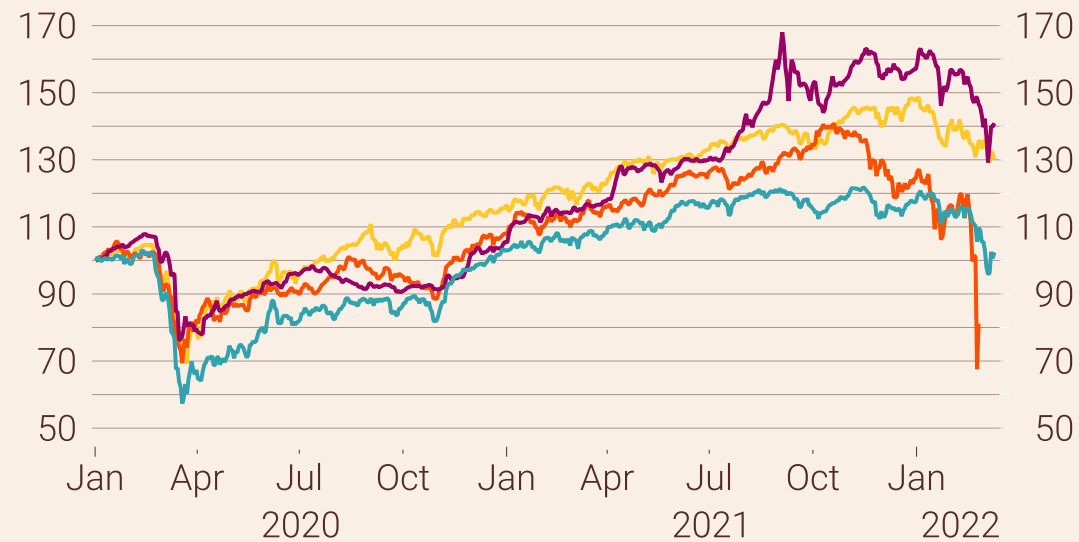

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Venemaa aktsiaturuindeks on teinud tugeva kukkumise

Aktsiaturgude indeksid

2020-01-01=100

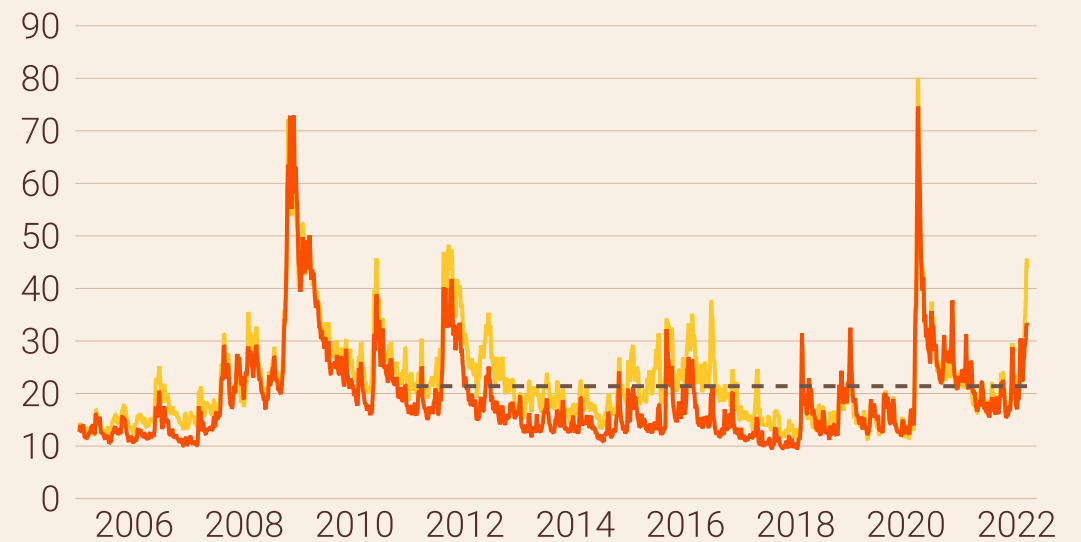

— USA (S&P 500) — Venemaa (MOEX) — Eesti (Tallinn Nasdaq OMX)
— Saksamaa (DAX)

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Aktsiaturgude volatiilsus

Indeks, 1 nädala keskm.

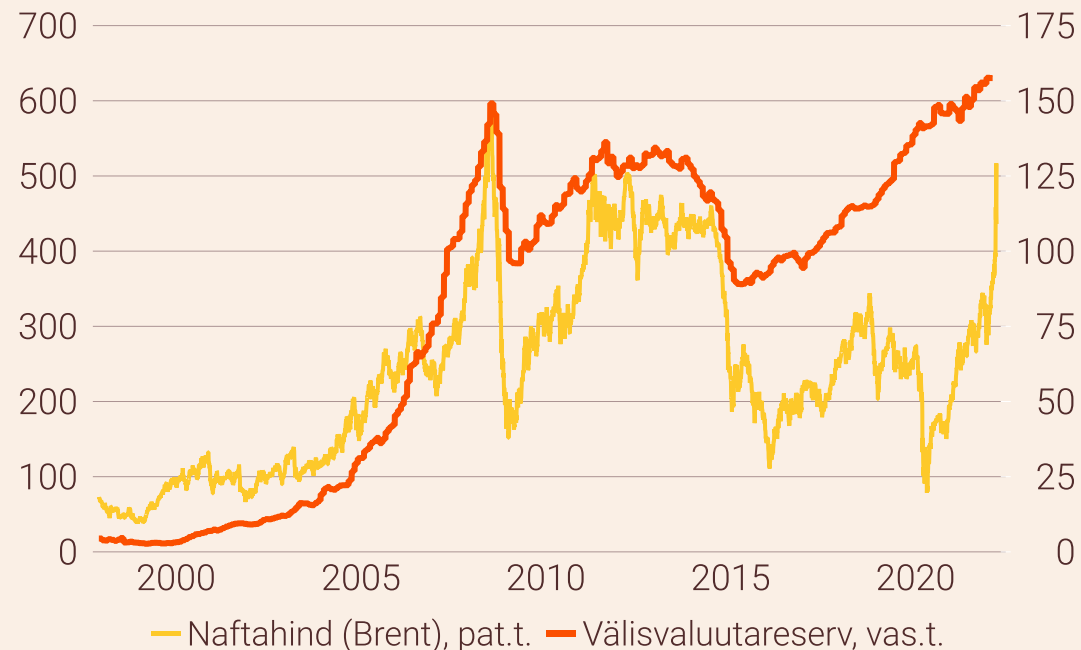
— Euroala, STOXX — USA, S&P 500
-- Euro STOXX volatiilsuse 10 a keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Sanktsioonid piiravad Venemaal suure osa välisvaluutareservide kasutamist

Venemaa välisvaluutareserv ja naftahind

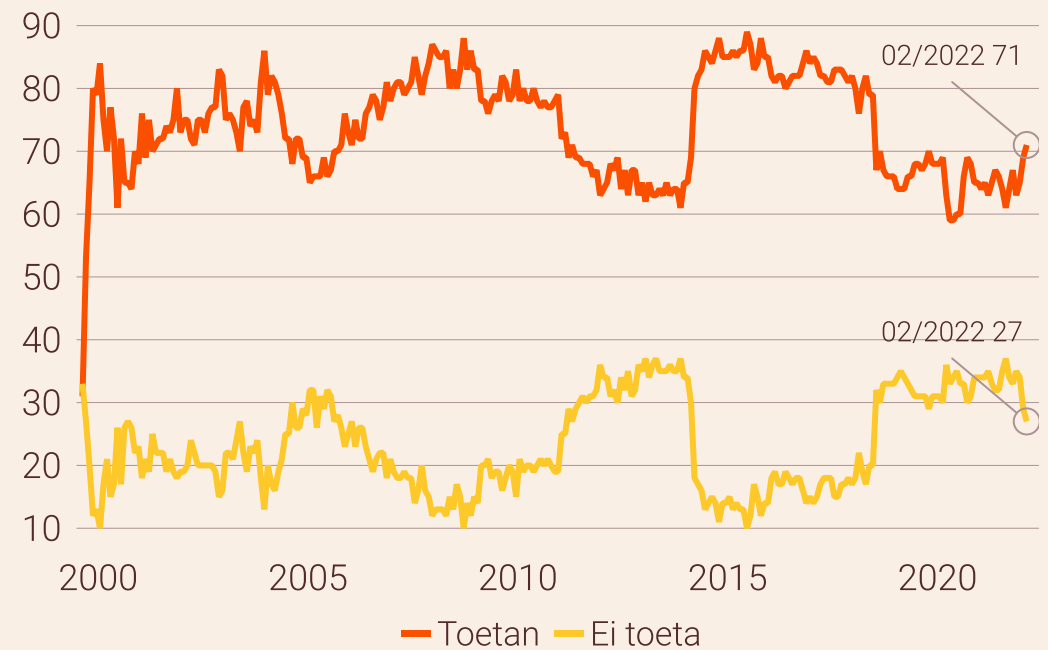
mld USD, USD/b

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Putini toetusreiting

vastanute osakaal, %; Levada Keskuse uuring

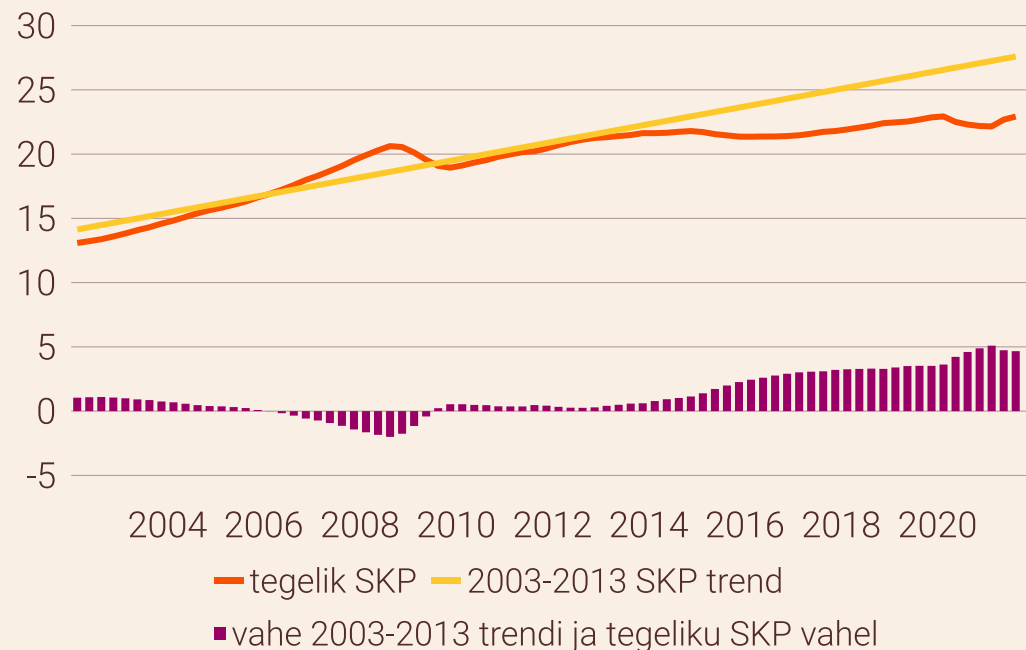

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Venemaa majandus on jäänud maha varasemast kasvutrendist. Uute sanktsioonidega see vahe suureneb.

Venemaa SKP

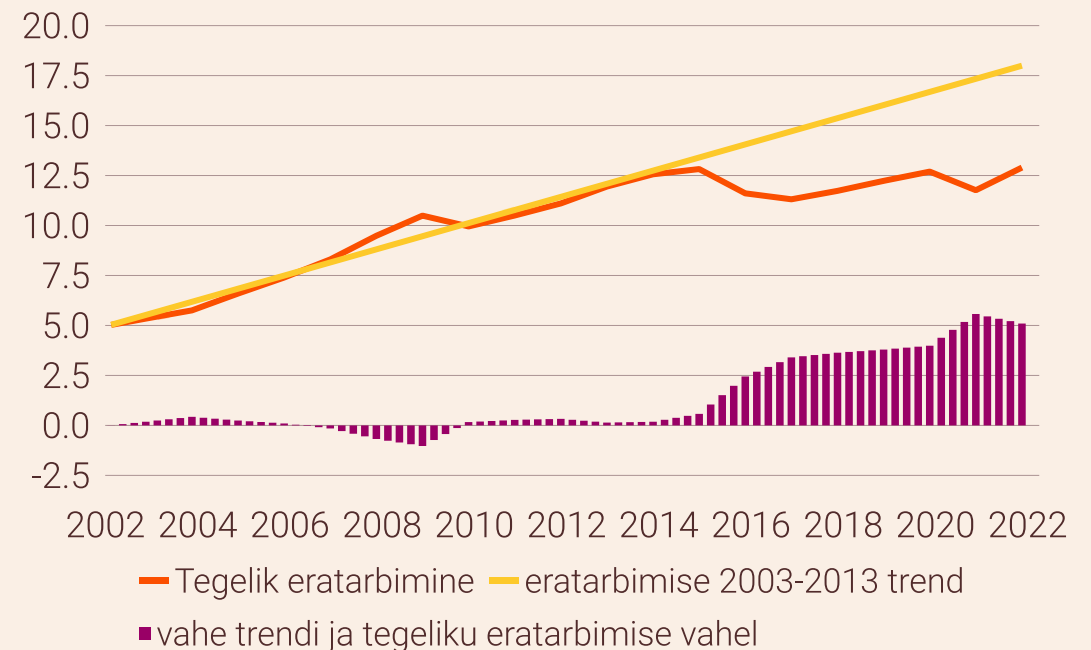
tn RUB, püsivhindades, 4 kv keskm.

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Venemaa eratarbimine

tn RUB, püsivhindades

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Swedbank

Swedbanki blogi:

blog.swedbank.ee/rubriik/majanduskeskkond

Uudised ja kommentaarid oma e-postile:

www.swedbank-research.com/estonian/subscribe.csp

www.swedbank-research.com/english/subscribe.csp

Finantsteenust pakub Swedbank AS. Juhime tähelepanu, et esitatud teave põhineb meie hinnangul usaldusväärsetest allikatest saadud infol. See võib ajas muutuda, mistõttu me ei vastuta antud info kasutamisest tekkivate tagajärgede eest. Käesolevat teavet ei tohiks käsitleda investeerimissoovituse või nõustamisena ega kutsena osta või müüa väärtpabereid või teha muid tehinguid.